

REFERENTIE No.:
5733

INFORMATIEKOPIE:

**ontvangen
codebericht**

DATUM VAN ONTVANGST:

7 december 1978

BESTEMD VOOR:

c i r c u l a i r e

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.: 5575

Dossier: 913.100 Brussel
Eur. Raad
cc-611.50 Ems

DATUM VAN VERZENDING:

7 december 1978

AFKOMSTIG VAN:

min. van b.z.

=confidentieel=

PARAAF/OPM.:

bestemd voor : athene - bonn - brussel amb. + pv eg - bern -
dublin - kopenhagen - lissabon - londen - luxem-
burg - madrid - oslo - parijs amb. + pv oeso - rome - stockholm
tokio - washington - wenen amb.

onderwerp : evaluatie europese raad 4 en 5 december 1978

1. e m s

het resultaat van de europese raad van 4 en 5 december heeft in de ogen van de pers, naar het voorkomt, weinig waardering gevonden. niettemin is deze e r tot een, in beginsel, uitermate belangrijk besluit gekomen m.b.t. het e m s . gezien de korte tijd van voorbereiding en de gecompliceerdheid en gevoeligheid van de behandelde materie kan het feit dat de e r tot min of meer definitieve conclusies is gekomen over de opzet van het stelsel bepaald als positief worden ervaren. er blijven boven het geheel vraagtekens hangen die op dit ogenblik een definitieve evaluatie bemoeilijken. niettemin bestaat het gevoel dat een belangrijke etappe is afgelegd.

het grootste vraagteken betreft op dit ogenblik de onzekerheden t.a.v. de deelname van italie en ierland. beide landen zullen eerst in de loop van volgende week hun standpunt bepalen, belangrijk is echter dat zowel premier lynch als premier andreotti in de e r blijk hebben gegeven van een prejuge favorable. aan het slot van de bijeenkomst sprak andreotti de hoop uit dat italie zou kunnen deelnemen. overigens was het italiaanse optreden inderdaad enigermate een verrassing. gedurende bepaalde fasen van de discussie leek het er op dat italie het voortouw nam bij het opwerpen van bezwaren en standpunten die tot dusverre vooral door het vk waren gepousseerd, in versterkte mate overnam. t.a.v. ierland moge wellicht opgemerkt worden dat de ierse verwachtingen t.a.v. de financiële tegemoetkomingen door andere lid-staten te hoog gesteld zijn geweest. een zekere teleurstelling was daarom onvermijdelijk. die teleurstelling werd vooral veroorzaakt door het feit dat president giscard een eventuele verhoging van het regionaal fonds (naar men mag aannemen om redenen verband houdende met de franse opvattingen t.a.v. de bevoegdheden van het europese parlement, zulks in relatie tot de huidige begrotingsdiscussie) van meet af aan buiten de orde verklaarde. daardoor

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

=2=

Ref. No.: 5733
Rubricering: confidentieel

bleven voor de financiële tegemoetkomingen alleen de rente-subsidies over, waar ierland niet om had gevraagd. niet uitgesloten mag worden dat voor ierland alsnog, zij het langs bilaterale weg, enig soulaas kan worden gevonden. bondskanselier schmidt scheen aan het einde van de zitting op iets dergelijks te zinspelen.

de engelse houding van afzijdigheid was voordien reeds duidelijk genoeg geïndiceerd om thans niet tot teleurstelling aanleiding te geven. het standpunt van de prime minister was overigens geensdeels onvriendelijk en het is mede op engels aandringen dat in de slottekst voorzien is in de mogelijkheid voor een lid-staat om op een later ogenblik tot het wisselkoersmechanisme toe te treden (a.3.1). tevens verzocht het vk de mogelijkheid open te houden dat een niet aan het wisselkoersmechanisme deelnemende lid-staat toch participeert in de swap-regelingen op basis van 20 procent van de goud- en dollarreserves van de centrale bank (a.3.8.). het engelse streven was er duidelijk op gericht zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij het systeem en de gevolgen van een niet-deelname aan de wisselkoers-stabilisatie te beperken.

het terzijde blijven van het vk zal waarschijnlijk wel enige tijd duren. de hoop bestaat dat ierland en italie alsnog en positieve beslissing zullen nemen, zodat het systeem op 1 januari 1979 van start kan gaan. mochten laatstgenoemde 2 landen afhaken, dan ontstaat wel een moeilijke situatie, mede omdat dan het communautaire karakter van het e m s in belangrijke mate een fictie zou worden. ook technisch zouden er aan aanzienlijke problemen rijzen, b.v. t.a.v. de samenstelling van de e c u.

het tweede grote vraagteken is dat van de economische convergentie. erkend moet worden dat de e r op dit gebied niets nieuws tot stand heeft gebracht. het is duidelijk dat hier een zwakke steun van het e m s aanwezig is. het streven dient er op gericht te zijn in de komende maanden aan de convergentie van het economisch en monetair beleid meer concrete inhoud te geven.

t.a.v. de nederlandse opstelling kan worden opgemerkt dat wij op verschillende terreinen tegemoetkomingen hebben verricht teneinde bij te dragen tot een ook voor de aarzelande lid-staten aanvaardbaar compromis. zulks geldt t.a.v. de zgn presumptie om te intervenieren (a.3.6.) en de (overigens uitermate voorzichtig gestelde) opening die werd gemaakt om de positie van de zgn "innocent debtor" na 6 maanden te beziën (zelfde paragraaf). voorts kan worden vermeld dat nederland bij de verdeling van de 25 miljard e v e over korte en middellange credieten een half-om-half verhouding voorstond., wij zijn tenslotte akkoord gegaan met een verdeling van 14 miljard kort en 11 miljard middellang (a.4.2.). wat betreft het terrein van de parallelle studies zijn wij akkoord gegaan met de voorzieningen vermeld in de paragrafen b.3.2. en b.3.3., hoewel ons enthousiasme voor het instrument van de rente-subsidies bepaald niet groot is. gezien de moeilijke budgettaire

=3=

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden gezant d. tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG =3=

Ref. No.: 5733

Rubricering: **confidentieel**

situatie in ons land, moeten de nederlandse bijdragen in de financiering als reele offers worden beschouwd.

belangrijk is dat het e m s voor wat betreft het wisselkoersgedeelte open is gesteld voor deelname van andere europese landen (a.5.2.). overeengekomen is dat noorwegen zal worden uitgenodigd hieraan deel te nemen, terwijl overige europese landen zelf het initiatief daartoe zullen moeten nemen.

de e r heeft over deze moeilijke materie zakelijk en zonder ernstige confrontaties gediscussieerd. de sfeer kon als goed worden bestempeld. wel kan men zich afvragen of de staats- en regeringsleiders zich niet meer dan nodig is, hebben begeven in de details van de problematiek. in onze opvatting dient de e r bovenal om algemene orientaties te geven, terwijl de uitwerking daarvan aan de competente gemeenschapsorganen dient te worden overgelaten.

2. overige agendapunten

-----

de e r heeft vrijwel de gehele beschikbare tijd besteed aan discussie van het e m s, zodat de overige agendapunten in het gedrang zijn gekomen, of zelfs in het geheel niet zijn behandeld.

belangrijk is uiteraard de instelling van het comite van wijze mannen. de benoeming van de heer biesheuvel als lid van dit comite geeft reden tot tevredenheid.

aan een substantiele bespreking van de landbouwproblematiek is de e r nauwelijks toegekomen. veel tijd werd verloren met de formulering van de passages gewijd aan de monetaire compenserende bedragen, die overigens op zichzelf bevredigend zijn (a.6.1.c.). aangenomen mag worden dat het document dat de europese commissie over het landbouwprijsbeleid in de komende jaren heeft voorbereid, vermoedelijk op de volgende e r ter sprake zal worden gebracht.

voorts verdient de passage over de g a t t -onderhandelingen vermelding. de huidige tekst is niet alleen een aansporing aan alle deelnemers een bereidheid tot concessies op te brengen, maar deze aansporing legt de gemeenschap ook zichzelf op. de huidige formulering is tot stand gekomen na aanvankelijk frans verzet, welk land een redactie voorstelde, waarin alleen de andere deelnemers tot concessies werden opgeroepen.

met betrekking tot de 'waiver' werd vastgesteld dat de onderhandelingen eerst kunnen worden afgerond indien absolute zekerheid bestaat dat het amerikaans congres niet tot retorsie-maatregelen overgaat.

voor het behandelen van de visserij-impasse was geen tijd meer beschikbaar. het is gebleven bij korte interventies van deense en nederlandse kant.

celer circulaire 186 ++

den haag, 7 december 1978 =gb=

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantw. (d. tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).